

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Башкортостан

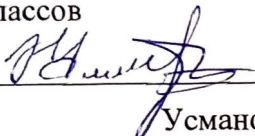
Администрация муниципального района Бураевский район Республики

Башкортостан

МОБУ СОШ д. Ваныш-Алпаутово

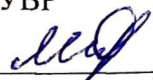
РАССМОТРЕНО

Руководитель ШМО
учителей начальных
классов

Усманова Э.Ф.
Протокол № 1
от «20» августа 2024 г.

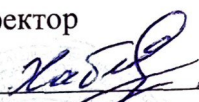
СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора по
УВР

Шарипова М.Д.
Протокол № 1
от «26» августа 2024 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор

Хабидуллин Ф.Я.
Приказ № 38
от «30» августа 2024 г.

Рабочая программа

По предмету (курсу) Литературное чтение по родному (башкирскому) языку

Уровень образования начальное общее образование

Класс 2

Составитель:

Низамова Ирина Фларитовна
(учитель начальных классов).

д.Ваныш- Алпаутово, 2024 г

Рабочая программа учебного предмета «Литературное чтение на родном (башкирском) языке» составлена с учетом:

-Федерального закона Российской Федерации от 29 декабря 2012 г. N 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации» (ред.от 31.07.2020).

-Федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования, утвержденного приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 6 октября 2009 г. N 373 «Об утверждении и введении в действие федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования» (с изменениями и дополнениями).

-Примерная образовательная программа по учебным предметам «Родной (башкирский) язык» и «Литературное чтение на родном (башкирском) языке» для 1-4 классов общеобразовательных организаций с русским языком обучения. Автор-составитель: Нафикова З.Г. Одобрена решением федерального учебно-методического объединения по общему образованию 30 мая 2018 года. Протокол № 3/18

Учебного плана МОБУ СОШ д.Ваныш-Алпаутово на 2024-2025 учебный год.

-Письма управления Федеральной службы по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека по Республике Башкортостан от 13.08 2020г. №02-00-07 /исх-8542-2020 «О противоэпидемиологических мероприятиях в очаге COVID-19, внебольничной пневмонии в образовательных организациях».

-Письма Министерства образования и науки Республики Башкортостан от 17.08.2020 №4-10603 о методических рекомендациях и материалах об организации работы образовательных учреждений Республики Башкортостан в 2020-2021 учебном году в условиях сохраняющейся угрозы распространения коронавирусной инфекции.

-Письма ФБУЗ «Центр гигиены и эпидемиологии в Республике Башкортостан от 11 августа 2020 «02-20-02/11-2511-2020 «О предоставлении информационных материалов».

Описание места предмета в учебном плане

В ООП МБОУ СОШ д. Ваныш- Алпаутово общее число часов по литературному чтению на родном (башкирском) языке» - во 2 классе – по 34ч. (1 час в неделю, 34 учебных недель),

Планируемые результаты освоения учебного предмета

Личностные, метапредметные и предметные результаты во 2 классе

Во 2 классе личностными результатами изучения предмета «Литературное чтение на родном (башкирском) языке» являются следующие умения:

- осознание роли языка в жизни и речи людей;
- эмоциональное «проживание» текста, выражение своих эмоций;
- понимание эмоций других людей, умение сочувствовать, сопереживать;
- умение обращать внимание на особенности устных и письменных высказываний других людей (интонацию, темп, тон речи; выбор слов и знаков препинания: точка или многоточие, точка или восклицательный знак);
- восприятие башкирского языка как явления национальной культуры; формирование уважительного отношения к истории и культуре башкирского народа;
- умение ценить и принимать следующие базовые ценности: «добро», «Родина», «дружба», «семья»;

Средством достижения этих результатов служат тексты учебника.

Метапредметными результатами изучения предмета «Литературное чтение на родном (башкирском) языке» является формирование универсальных учебных действий (УУД).

Регулятивные УУД:

- определять и формулировать цель деятельности на уроке с помощью учителя;
- проговаривать последовательность действий на уроке;

- учиться высказывать свое предположение (версию) на основе работы с материалом учебника;

- учиться работать по предложенному учителем плану.

Средством формирования регулятивных УУД служат технология формирования типа правильной читательской деятельности и технология проблемно-диалогического обучения.

Познавательные УУД:

- работать с материалом учебника; ориентироваться в учебнике: определять умения, которые будут сформированы на основе изучения данного раздела;

- научиться извлекать информацию из различных источников, включая средства массовой информации, компакт-диски учебного назначения, ресурсы Интернета; свободно пользоваться словарями различного типа, справочной литературой;

- овладеть приёмами отбора и систематизации материала на определённую тему.

Средством формирования познавательных УУД служат тексты учебников и их методический аппарат, обеспечивающие формирование функциональной грамотности (первичных навыков работы с информацией).

Коммуникативные УУД:

- оформлять свои мысли в устной и письменной форме (на уровне предложения или небольшого текста);

- слушать и понимать речь других; пользоваться приемами слушания: фиксировать тему (заголовок), ключевые слова;

- выразительно читать и пересказывать текст;

- договариваться с одноклассниками совместно с учителем о правилах поведения и общения, оценки и самооценки и следовать им;

- учиться работать в паре, группе.

Средством формирования коммуникативных УУД служит технология продуктивного чтения и организация работы в парах и малых группах.

Предметными результатами изучения предмета «Литературное чтение на родном (башкирском) языке» является сформированность следующих умений:

- воспринимать на слух тексты, прочитанные учителем или учащимися;

- осознанное, правильное, выразительное чтение целыми словами;

- умение формулировать вопрос по тексту одноклассникам или учителю;

- умение составлять связный текст о прочитанном или об услышанном;

- умение пересказывать содержание текста полностью и в сокращенном виде;

- умение высказывать свое мнение по отношению к событию, определенному персонажу;

- умение переводить с башкирского языка на русский.

Читать текст плавно, ровно, не деля слова на слоги:

- уметь читать поэтические произведения с правильной интонацией;

- читать про себя и вслух, по ролям и выборочно;

- уметь определять тему, основную мысль текста;

- находить из текста ответы на вопросы.

2 класс

Башкортостан- мой край.Здравствуй, школа.Летние каникулы.Осень.Трудом славиться человек.Зима.Наша семья. 8Марта-Женский день.Мой Урал.Сказки.Весна.Весенние праздники.Летние дни

Укыу предметын, курсың өйрәнеүең планлаштырылған һөҙөмтәләре

2 класта шәхсэн, метапредмет һәм предмет һөҙөмтәләре

Икенсе класта шәхсэн һөҙөмтәләр булып түбәндәгеләр тора:

-тел кешеләрҙең аралашыу сараһы икәнде аңлау, үзләштереү;

-үҙеңде илдең гражданыны итеп тойоу; телде (шул исәптән башкорт телен) төп аралашыу сараһы буларак кабул итеү;

-башкорт телен милли мәҙәниәттең бер күренеше тип кабул итеү;

-донъяны күп телле һәм мәҙәниәтле йәмғиәт буларак кабул итеү;

-башкорт теленән алынған белем һәм күнекмәләргә мәктәптә һәм көндәлек тормошта кулланыу;
-башкорт теле саралары ярзамында (балалар фольклоры, балалар әзәбиәтенен кайһы бер үрнәктәре) укыусының башкорт халкының тормошо менән танышыуы;
-башкорт телен башкорт халкының мәзәни һәм рухи байлығын өйрәнәү сараһы буларак кулланыуы аңлау;
-төрлө социаль ситуацияларга оло кешеләр һәм үз тиндәштәрен менән хезмәттәшлек күнекмәләрен үстәрәү.
Был һөзөмтәләргә ирешәү сараһы булып китаптағы текстар тора.

Метапредмет һөзөмтәләре булып универсаль эш төрзәрен формалаштырыу тора.

- укыусының танып белеү һәм эмоциональ сфераларын үстәрәү;
- яңғыраған телмәргә (ололарзың һәм тиндәштәрендәң әйтәүе, балалар тапшырыулары, аудиоязмалар һәм мәғлүмәти технологияның башка формаларын) адекват кабул итеү;
- әзәби әсәрзәргә автор менән аралашыу өсөн укыу;
әзәрләнәп һәм әзәрләнмәй етез, аңлап һәм тасуири укыу, тексты кыска һәм һайлап һөйләй белеү;
-үз аллы эшен тикшерә һәм башкорт теленән предмет-ара (башка предмет дәрестәрендә) үз белемдә анализлай белеү;
-төп предметтан *предмет-ара* аңлатмаларзы үзләштерәү;
-мәктәптә һәм мәктәптән тыш кызыкһыныуларынан сығып, башкорт телендә аралашыу.
Регулятив УЭТ:

-укытыусы ярзамында дәрестә эш максатын билдәләү;
-дәрестә эштең эзмә-эзлекләгән билдәләү;
-үз фекерендә белдерә белеү;
-укытыусы тәкдим иткән план буйынса эшләргә өйрәнәү.
Регулятив УЭТ формалаштырыуың сараһы булып дөрөс укыу формалаштырыу һәм проблемалы диалогик укыту технологиялары тора.

Танып белеү УЭТ:

-китап менән эшләй белеү (шартлы тамғаларзы айырыу);
-текста, һүрәттәргә һорауларға яуап табыу;
-укытыусы һәм укыусыларзың берзәм эшенә баһа бирәү.
-мәғлүмәтте бер төрөнән икенсә төрөнә күсерәү: бәләкәй текстарзы ентекләп һөйләү.
Танып белеү УЭТ сараһы – дәрәслек текстары һәм функциональ грамотлылыкты (мәғлүмәт менән эшләргә өйрәтәү күнекмәләрен) булдырыусы методик күрһәтмәләр.

Коммуникатив УЭТ:

-фекерендә телдән белдерәү (һөйләм һәм бәләкәй текст кимәлендә);
-башкаларзың телмәрен тыңлау һәм аңлау; тыңлау алымдарын кулланыу: теманы (башы), мөһим һүзәрзә билдәләү;
-тексты тасуири укыу һәм һөйләү;
-укытыусы менән берлектә класташтар менән үзәндә нисек тотуу һәм аралашыу кағизәләре - тураһында һөйләшәү һәм уларзы үтәү;
-икәүләп, төркөмдә эшләргә өйрәнәү; төрлө ролдәр башкарыу (лидер, башкарыусы).
Коммуникатив УЭТ формалаштырыуың сараһы булып продуктив укыу һәм парзәр менән һәм бәләкәй төркөмдәргә эш ойштороу тора.

Курсты өйрәнәүзәң **предмет һөзөмтәләре** булып түбәндәгеләр тора:

-үзәндәң ғәмәлдәрендә контролдә тотуу, әйткәндә һәм язғанды тикшерә белеү һәләтлөгә.
укытыусы, укыусылар укыуында тексты ишетеп аңлау; укытыусы телмәрен һәм укыуын аңлау;
-тулы һүзәр менән дөрөс, аңлы укыу;
-өндәргә дөрөс әйтәү, һүзә ижектергә бүләү, басым куйыу, басымлы һәм басымһыз һүзәрзә айырыу;
-текст буйынса укытыусыға йәки класташтарға һорау бирәү;
-берәй вакиғаға, персонажға карата үз фекерендә белдерәү;
-башкорт теленән рус теленә тәржемә итеү.
Тексты шыма, тигез, ижектергә бүлмәй укыу:

-поэтик әсәрзәрзе кәрәкле интонация менән укыу;
 -хәбәр, һорау, өндәү һөйләмдәрзе айырыу;
 -үз аллы һәм кыскырып, ролләп һәм һайлап алып укыу;
 -текстың темаһын, төп йөкмәткеһен билдәләү;
 -текстан һораузарға яуап табыу;
 -картина менән эшләү, уға исем биреү.

Укыу предметының төп йөкмәткеһе

2 класс

Башкортостан - тыуған илем. Һаумы, мәктәп! Йәйге каникулдар. Көз. Кешене хезмәт бизәй.
 Кыш. Безҙең ғаилә. Шанлы йылдар. 8 Март - Катын-кыzzар көнө. Уралым. Әкиәттәр. Яз.
 Язғы байрамдар. Йәйҙең йәмле көндәре.

Укыу йөкмәткеһенең бүленеше

№	Бүлек исеме	Эш программаһы буйынса сәғәттәр һаны	
		2	
1.	Танышыу.	1	
2.	Минең мәктәбем.	5	
3.	Минең республикам.	3	
4.	Мин һәм минең ғаиләм.	10	
5.	Мин һәм минең дустарым.	5	
6.	Мине уратып алған донъя.	11	
		34	

Туған (башкорт) телдә әзәби укыузан календарь-тематик план
2-се класс

№	Дата		Бүлек, тема исеме	сәғәт тәр һаны	
	план	факт			
			Танышыу.	1	
1			Һаумыһығыз! Ғәфү итегеҙ!	1	
			Минең мәктәбем.	5	
2			Яңы укыу йылы менән! Бөгөн кем дежур?	1	
3			Мәктәптә нимә бар? Класта нимә бар? Укыу кәрәк- ярактары.	1	
4			Укыу кәрәк- ярактары.	1	
5			Һанайыҡ эле.	1	
6			Азнала нисә көн?	1	
			Минең республикам.	3	
7			Дәрестәр теҙмәһе. Мин Башкортостанда йәшәйем.	1	
8			Мин калала йәшәйем. Мин Өфөлә йәшәйем. Экскурсияла.	1	
9			Мин ауылда йәшәйем. Нимә белдек? Нимәгә өйрәндек?	1	
			Мин һәм минең ғаиләм.	10	
10			Без-татыу ғаилә. Кем булып әшләй? Үскәс кем булаһың?	1	
11			Тән өлөшәтәре. Кайһы ерең ауырта? Дауаханала.	1	
12			Дарыуханала. Тазалыҡ-зур байлыҡ. Минең көн тәртибем.	1	
13			Мин- ярзамсы. Азык-түлек. Тәмле-тәмле...	1	
14			Емеш-еләк. Йәшелсәләр. Яратам, яратмайым...	1	

15			Иртэнге аш. Төшкө аш. Базарза. Контроль укыу.	1	
16			Азык-түлек магазинында. Һауыт-һаба. Сәй табыны янында.	1	
17			Нимә менән? Кайзан? Кунакка килегез!	1	
18			Күлдәгең матур икән! Ниндәй тукумнанан? Магази́нда нимәләр һатыла?	1	
19			Һезгә нимәне күрһәтергә? Үлсәме ниндәй? Хакы күпме?	1	
20			Яңы кейем-яңы шатлык. Кайсан кейәм? Нимә белдек? Нимәгә өйрәндек?	1	
			Мин һәм минең ду́старым.	5	
21			Минең әхирәтем. Минең ду́сым. Ду́сым Актүш.	1	
22			Йорт хайуандары. Йорт коштары. Минең кома́гым.	1	
23			Ду́сымдың йәнлектәре. Зоомага́зинда. Ду́сыма хат.	1	
24			Байрам менән! Байрамдар. Яңы йыл байрамы. Контроль укыу.	1	
25			Әсәләр -нур сәсәләр. Уйынсыктар. Уйынсыктар магазины. Нимә белдек? Нимәгә өйрәндек?	1	
			Мине уратып алған донъя.	10	
26			Беззең фатир. Минең бүлмәм. Светофор тора юлда.	1	
27			Кала урамында. Йорт алды. Беззең өй.	1	
28			Һауа торошо. Көн ниндәй? Мизгелдәр. Яраткан мизгелем.	1	
29			Кар яуа. Сана шыуабыз. Тылсымлы кәштә.	1	
30			Яз килә. Һүрәт буйынса хикәйә төзөү.	1	
31			Баксалағы эштәр.Түтәлдә нимә үсә? Йәмле йәй. Ағастар.	1	
32			Урманда. Үсемлектәр. Ялан үсемлектәре. Контроль укыу.	1	

33			Кырағай хайуандар. Кырағай коштар. Нимэ белдек? Нимэгэ өйрөндөк?	1	
			Йомғаклау дәресө.	1	
34			Йомғаклау дәресө.	1	